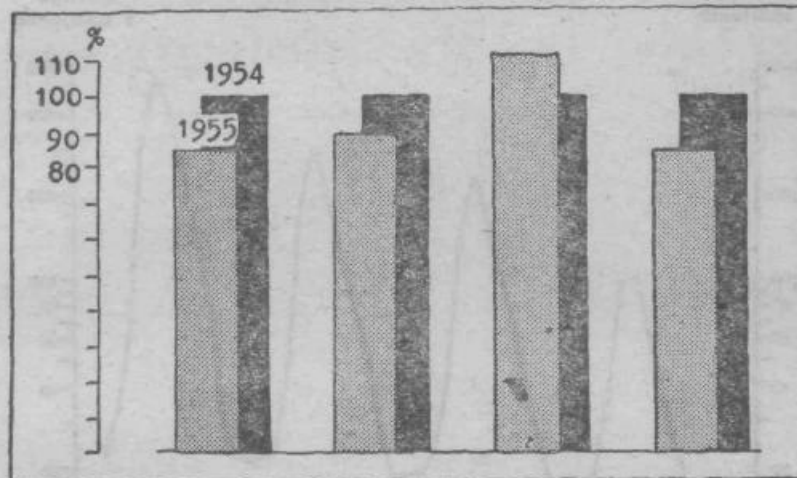

JESENI POSEJANE POVRŠINE

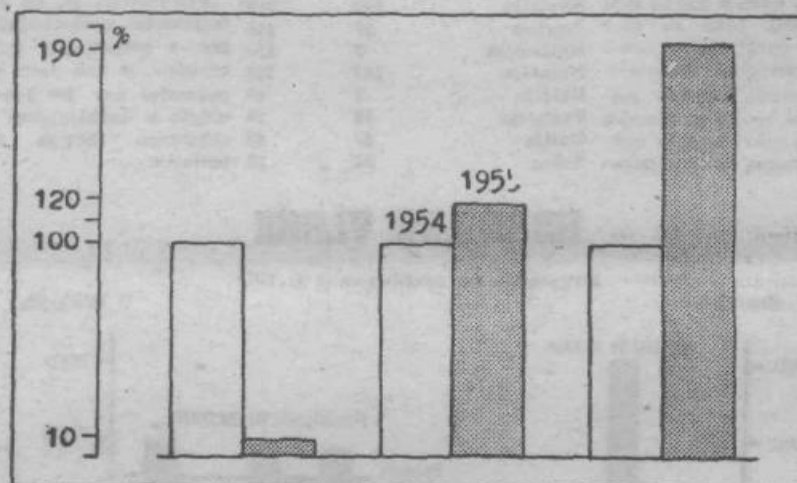

Prva stolpca predstavljata ozimnice, druga industrijske rastline, tretja vrtine, četrta pa krmne rastline

Po statističnih podatkih je bilo prejšnje jesen v vsej državi posejanih 84 odstotkov ozimnic. Delež posejane krme je prav tako 84 odstotkov. Bolj se je uresničil setveni plan industrijskih kultur in jesenske zelenjave, toda to so sorazmerno majhne površine, ki ne morejo bistveno vplivati na splošni indeks jesenske setve. Ta je v primerjavi s prejšnjim letom približno 84 odstotkov.

Iz teh podatkov vidimo, kako važna naloga čaka kmetovalce s pomladansko setvijo. Ta naloga je tembolj težavna, ker se bo zaradi slabega vremena setev pričela precej pozneje.

DONOSI JUŽNEGA SADJA

Prva stolpca predstavljata oljke, druga smokve, tretja pa agrume. — Risba kaže primerjavo pridelkov južnega sadja v l. 1955 in v l. 1954

Mehanizacija holandskega kmetijstva se je zelo hitro razvijala. V zadnjem času se je zlasti hitro razširila obdelava zemlje s traktorji. Holandsko kmetijstvo je imelo leta 1946 komaj 5700 traktorjev, leta 1952 pa že 25.000. Leta 1953 se je število traktorjev povečalo na 32.000. Tako pride zdaj po en traktor na vsakih 30 ha setvene površine.

Kmetijska gospodarstva na Holandskem razpolagajo tudi s precejšnjim številom tovornjakov, tako da ne uporabljajo traktorjev za prevoz in druge podobne naloge v tolikšni meri kakor pri nas. Razen traktorjev in tovornjakov pa v holandskem kmetijstvu zelo uporabljajo tudi elektriko in sicer v gospodarstvu in gospodinjstvu (n. pr. čuvajo živino v električnih ograjah, molzejo z električnimi aparati in podobno). Vse to, skupaj z visokimi donosi, omogoča povečanje delovne produktivnosti v kmetijstvu.

Komasacija je obvezna

Traktorje imajo v glavnem velika in srednja gospodarstva, na katerih je dosegla mehanizacija zelo visoko stopnjo. Podatki o stanju strojnega parka na Holandskem pričajo, da pri nas

mnogi kmetovalci in kmetijski strokovnjaki nimajo jasne predstave o mehanizaciji. Pri nas namreč pogosto smatramo neko kmetijsko posestvo za mehanizirano, če ima na vsakih 150 ha orne zemlje po 1 traktor. To pa je dejansko šele začetek mehanizacije, na katerem se ne smemo zaustaviti.

Besnejšo oviro za rentabilnejšo uporabo mehanizacije na vseh gospodarstvih predstavlja tudi na Holandskem razdrobljenost posestev. Holandija ima okrog 250.000 posestev, ki razpolagajo z okrog 2.300.000 ha poljedelske površine. To zemljišče je razdrobljeno na okrog 30.000.000 parcel, kar pomeni, da meri vsaka parcela povprečno manj kakor 1 ha. Da bi omogočili pravilno namakanje in rentabilno uporabo mehanizacije, so uvedli obvezno komasacijo zemljišč. Komasacija se izvrši na zahtevo tretjine lastnikov in jo izvršijo na ta način, da vse parcele nekega posestva zamenjajo za ustrezajočo eno samo parcelo.

Zadruga za mehanizacijo

Da bi povečali uporabo traktorjev tudi na majhnih posestvih, so začeli v zadnjem času na Holandskem ustanavljati zadruga za mehanizacijo, ki obdelujejo zemljišča svojih članov. Število teh zadrug se zelo menja, giblje pa se od 500—800. Menijo, da imajo na Holandskem take zadruga lepo prihodnost in da bodo znatno prispevale k razširitvi mehanizacije na majhnih posestvih.

Zadruga za mehanizacijo so nastale šele nedavno in je zato prezgodaj govoriti o njihovih izkušnjah. V prvih letih njihovega dela niso imeli posebnih težav pri oranju in setvi. Edine težave so se pojavile šele pri žetvi, ker so hoteli vsi člani zadruga istočasno uporabljati stroje. Zaradi tega so začeli ustanavljati manjše skupine po nekaj kmetov, ki bi skupno nabavljali stroje in jih skupaj uporabljali. Nekaj takih skupin tvori zadruga, ki vodi splošne posle (nabavo goriva in

KMETIJSTVO

ZADRUGE IN PROIZVODNJA

VELIKI DOHODKI OD PREDELAVE GROZDJA

Splošna kmetijska zadruga v Hajdukovem je dosegla pomembne uspehe v pospeševanju vinogradništva. Proizvajalcem je zagotovila potrebna reproductivna sredstva, organizirala antiperonosno službo in nabavila motorne brizgalne. S svojimi sadjarskim in vinogradniškimi strokovnjaki je zadruga nudila neposredno strokovno pomoč proizvajalcem v njihovem delu.

Lani je zadruga odkupila od proizvajalcev 8 vagonov grozdja po 40 dinarjev. Od tega je proizvedla 5 vagonov vina, ki ga je prodala po 113 dinarjev. Tako je dosegla dobiček v znesku 2,5 milijona dinarjev in ga takole razdelila:

v zadrugne sklade 60%
vrnjeno proizvajalcem 40%

Na ta način so proizvajalci naknadno prejeli še po 20 dinarjev za vsak kilogram grozdja. Po drugi strani pa je zadruga znatno povečala svoje sklade. Koristi zadruga in njenih članov so se torej tudi v tem primeru ujemale. Vprašamo pa se lahko, ali je bilo potrebno vrniti zadrugnikom vseh 40 odstotkov dobička in tako pravzaprav dvigniti ceno grozdja za 20 dinarjev za kilogram. Slejkoprej bi bilo bolj prav, če bi zadrugnikom vrnil manj, recimo po 10 dinarjev za kilogram grozdja, z ostankom pa povečali zadrugne sklade, ki zadrugam omogočajo spet nova takšna ali podobna podjetja.

USPEŠNO DELO ZA ZAŠČITO RASTLIN

Splošna kmetijska zadruga v Novem Bečeju ima 5 motornih in v vprežnih škroplilnic. Razen tega pa razpolaga z okrog 30 manjšimi škroplilnicami in prašilniki.

Lansko leto je novobečejska zadruga organizirala nekoliko akcij za zaščito rastlin. Ob tej priložnosti so zaščitili pred različnimi boleznimi in škodljivci okrog 1380 oralov večinoma sadovnjakov in vinogradov. Razen tega je zadruga organizirala tudi zimsko škropljenje sadovnjakov z zaščitnimi sredstvi. Zadruga je tudi začela z akcijo za uničevanje murvinega škodljivca.

Vse te akcije je zadruga izvedla v tesnem sodelovanju s postajo za zaščito rastlin. Dohodki in izdatki v zvezi s temi ukrepi kažejo takole sluko:

Vplačano od kmetovalcev	472.000.— din
izdatki za sredstva in drugo	378.000.— din
čisti dobiček	94.000.— din

Iz teh podatkov vidimo, da zadruga lahko organizira tudi take splošne akcije ne da bi imela večje izdatke s svoje strani. Dohodek v znesku 94.000 din, ki ga je imela kmetijska zadruga v Novem Bečeju od te svoje dejavnosti, pa je nepomemben v primerjavi z veliko koristjo, ki jo imajo poljedelci od takih akcij. Po zaslugi hitre intervencije in pobude kmetijske zadruga so rešili mnoge vinograde in sadovnjake. Ta, pa tudi mnogi drugi primeri kažejo, da kmetijske zadruga poleg drugih dejavnosti lahko uspešno organizirajo tudi zaščito rastlin svojih članov pa tudi nečlanov.

MEHANIZACIJA KMETIJSTVA NA HOLANDSKEM

kažejo, da je mogoče tudi na majhnem individualnem posestvu pri določenih pogojih doseči mnogo v pogledu strojne obdelave zemlje. Imamo široko mrežo kmetijskih zadrug, ki lahko razširijo mehanizacijo tudi na individualna posestva. S tem da krepijo svoj strojni park, dosegajo kmetijske zadruga dvojno prednost: po eni strani večajo družbena sredstva za proizvodnjo, po drugi strani pa s svojimi uslugami omogočajo individualnim kmetom modernizirati obdelavo zemlje in povečati pridelke. Na ta način zadruga povezujejo individualnega kmeta z družbeno lastnino in mu na konkretnem primeru kažejo prednost strojne obdelave zemlje. Nekatere zadruga so že storile prve korake v tej smeri (primer Splošne zadruga v Irigu in drugi). Toda takih primerov je še malo. V Vojvodini na primer odpaše od približno 4000 traktorjev komaj okrog 400 traktorjev splošnim zadrugam, medtem ko imajo individualni kmetje več kakor 800 traktorjev. S tako nerazvito mehanizacijo ne morejo splošne zadruga tako vplivati na individualne kmete, kakor bi sicer lahko, če bi imele razvito mehanizacijo.

mazila, knjigevoštvo in obračun, vzdrževanje strojev itd.).

Pogoji za mehanizacijo pr. nas

Holandske izkušnje kažejo, da moramo pri nas še mnogo narediti za mehanizacijo kmetijstva in to predvsem na naših velikih posestvih — v kmečkih obdelovalnih zadrugah in državnih kmetijskih posestvih. Pogoji za mehanizacijo teh posestev so čedalje bolj ugodni. Proizvodnja kmetijskih strojev stalno raste (od leta 1939 do leta 1955 se je povečala za okrog 7-krat), država daje regres za nabavo teh strojev. Prav tako se vsako leto povečuje tudi avto traktorjev. Upraba kmetijskih strojev bi bila na naših velikih posestvih lahko zelo rentabilna, bolj rentabilna kakor pa na majhnih posestvih. Zato pa z mehanizacijo na naših velikih posestvih, ki zelo zaostaja za razvitimi evropskimi državami, še vedno ne moremo biti niti zdaleč zadovoljni. Holandske izkušnje nam tudi